

L'IGNORANCIA

REVISTA CRÓNICA

ORGA Y XEREMIES D'UNA SOCIEDAT DE MALLORQUINS.

A Palma, cada número. 2 cèntims.
 Fòra de Palma » 2 1/2 »
 Números atrassats » 4 »

Sonará cada dissapte, si té vent á sa flauta.

S'envian es números á domicili, tant á dins Ciutat com á ses Viles, pagant per adelantat á s'Administració (Cadena de Cort n.º 11), 1 pesseta á conta de 16 números.

UN MILLÓ DE DUROS.

¡Quantes vegades ha sentit à dí un de nòltros pòbres «En Fulano té més d'un milló de duros»; «S' Ajuntament deü prop d'un milló de duros»; «Es prèmi gròs de sa Loteria de tal part es d'un milló de duros»; y hem desitjat tenirló per sortí de mal de caps, creguent, beneyts de nòltros, que si poguésem arribá à tenirló dins ca-nòstra tocariam amb un dit al Cèl, y disfrutariam à la Terra sa suprema felicitat!

¡Quants de pichs hem sentit parlá de mils de *millons*, amb aquexes fòrtes indemnizacions de guerra qu'impòsan ses nacions victorioses à ses vensudes, ó conversant d'es presupuestos d'un Estat!

Més, també: ¡Quants poch de nòltros hem pensat en lo que representa un *milló de duros*, ni mos hem fèt may càrrech de sa séua importancia!

Vat' aquí perqu' avuy, ignorantíssims lectors, m' he proposat fervós tocá amb ses mans, com aquell que diu, lo qu' es un *milló de duros*; à fi de que puga qualsevòl de vòltros fersè una idèa de lo que vòl dí un *capitalet* d' aquesta casta.

Dich capitalet, perque per molts de fòra Mallorca es tení un *milló* no es rès. Avesats à contá per millons consideran com à pòbre aquell que no'n té més d'un. Y axò se comprèn sabent lo gròssa qu' es sa desmesurada ambició de molts d' egoistes del dia, que no ténen altra Déu dins es còr que s'interés y s'opulència.

Moltes persones hey ha en el mon que, mirades baix d'es punt de vista de sa virtut, de sa ciència ó de s'art, valen molt poch; tant poch que no arriban à pesá sarrines; però es matex mon en fà gran cás perque, mirades en consideració à sa séua bóssa, ténen molts de millons. Com si's vertadé valiment de sa persona estigués tancat dins sa séua caixa de ferro y no dins sa clòsca des séu cap, ó dins ses vènes des séu còr.

Tan matex, aquest punt La Mòrt vé

un dia que l' aclareix del tot; y es qui s'en van à fé vaumes dins Son Tritlo no se n'hi duan cap doblé y han de dexá p'ets hereus, que moltes vegades avorrexan, tots es millons que ténen y esperan à tení. Y ja hey pòt está rich, tan matex en treurèl de dins ca-séua s'en anirá amb sa casaca més arnada que té y amb sos calsons més pelats qu' haurá trobat es séu hereu, y amb rès pús.

Comensem ydò, que ja's hora, à posarvos uns quants exemples perque pugau arribá à comprende bé lo qu' es un *milló de duros*.

Primerament heu de sèbre, qu' amb monedes d'òr pésa poch més ó menos coranta quintás; de manera que per traçar-lo d'un lloch à s'altra s'han mesté quatre carros à rahó de deü quintás de càrrega per cadascun.

Si l' volguésseu tení à llòure per dins es calax de sa taula, no vos bastaria un calax tot sòl de ses midas qu' ordinariamente sòlen tení, sinó que n' hauriau mesté quatre y encara serian mals de mòure y de tancá perqu' estarian à la raseta.

Si el tenguésseu amb dobles de cinch duros y l' haguésseu de contá, no més per contar-lo hauriau d'emprá cinch dies de feyna trabayant sens'aturay tres hores es dematí y tres es decapvespre.

Si l' haguésseu de contá amb pèsses de dos cèntims d'escut hauriau d'está à l'estaqueta, contant sempre deü hores cada dia, per espay de quatr' anys y mitx.

Es cèntims necessaris per pagá un *milló de duros* pésan tretze mil quintás y representan més de mil y doscentes carretades de ferro.

Un milló en pessetes de plata pésa més de sicents quintás y per durló d'un punt à s'altra no bastan xexanta carretades.

Amb un milló camviat amb dobles de vint compòstes de cantell podrian fé dues columnes d'òr tan altes com es campaná de Sant Francesch ó ses vòltes de La Sèu.

Compòstes ses unses una es costat de s'altra, tocantsè en filera, farian una retxa de dos kilòmetros y mitx de llar-

garia, ó sia una distancia igual à sa qu' hey ha desd' es cap des Mòll nou à sa sortida des Ferro-carril.

Amb mitjes unses de plá aquesta filera tendria més de tres kilòmetros y mitx; vòl dí qu' arribaria de Ciutat à Son Rapiña.

Amb durets d'òr sa matexa retxa arribaria de Ciutat à Santa Maria; y si li fèyan fé vòlta, perqu' es primé duret tocás es derré, podrian tancá d'òr una possessió de més de sètcentes cortarades.

Amb duros de plata un es costat de s'altra, sa retxa aquexa tendria més de trenta vuyt kilòmetros ó lo qu' es lo matex seria més llarga que de Ciutat à Campos. Amb aquesta filera podrian rodá de duros, tocantsè sempre, un terme de vila gran de més de dotze mil cortarades.

Aquesta filera, compòsta amb pessetes, seria molt més llarga que s'illa de Mallorca y podrian amb elles voltá de plata tota s'illa de Menorca.

Amb pèsses de dos cèntims podrian compòndre una retxa més llarga que sa distancia de Palma à Barcelona y enrevoltá de ferro totes ses Isles Balears y ets séus illòts.

Per últim si fossen pèsses d'un cèntim, ses que componguésseu es milló de duros, omplirian una distancia lineal de xexanta llégos. Ses matexes pèsses compòstes à un plá, de manera que l' tapásen del tot y en tots vents, omplirian un tròs de terra de prop de sèt corterades; y si les escampásseu per dins tots ets carrés de Ciutat casi se pòt assegurá que no veuriau cap pédra.

Si mos proposássem gastá ó trèure un duro cada dia d'aquest milló, per acabar-lo del tot s' haurian de passá dos mil sètcentes trenta nou anys. Y s' homo que se proposás acabar-lo amb cént anys, que ja's tot quant puga viure en aquest mon, hauria de gastá irremissiblement més de vint y sèt duros cada dia.

Si fossen comerciants y el volguéssem destiná à sa compra de ví, quant vá barato, y féssem un cub de tota La Sèu, es such ó bròu arribaria fins allà ahont comènsan ses vòltes gròsses. Y si l' invertíssem amb aygordent podriam

convidá à beure de dos à tots ets homos qu'hey ha dins Mallorca, cada dia per espay de vuyt anys.

Un jornalé que desde que 'l mon es mon, (segons el Pare Petavi), hagués anat posant es séu jornalet de sis reals à un racó, en contes d'arreglégá un *milló de duros*, ara es trobaria à un poch més de la mitat; y per conseguí es séu intènt encara li tocària fé feyna per per espay de coranta sigles ó sian quatre mil anys.

Acabem d'una vegada. Amb sos interessos d'un *milló de duros* à n'es sis per cént, sense tocá per rès es capital, se pòt doná jornal diari *continuo* de sèt reals à una brigada de cinchcents setanta un homos.

Amb aquests datos, ignorantíssims lectors, vos será fácil comprende bé lo que representa un *milló de duros*, que parèx no rès à n'aquell qu'ambiciona tení molts de millons.

Si nòltros el tenguéssim y el reparatissim tant perhom entre tots ets suscriptós de L'IGNORANCIA, cada suscriptó podria comprá una casa per está éll amb tota sa séua familia y compòndre tots plegats amb aquestes cases una vila de tanta grandaria còm Sóller ó Felanitx.

Ara ja sabeu lo qu'es un *milló de duros*.

Dupt qu'à Mallorca el trobássem avuy en dia amb òr ó amb plata, tan depressa son fuytes de sa nòstra vista ses monedes d'aquests richs metals. En camvi vos assegur qu'aviat el trobaria de fuyets de papé pintat y brut, que fan sa feyna que féyan aquelles hermoses monedes de duros columnaris y d'unses de perruca; y més aviat el trobaria de deutes, que ningú sab còm ni de quina manera els han d'arribá à pagá.

Encara no hem acabat. Més abans de continuá sa segona part vos vuy doná *millons* de gracies per sa paciència que teniu escoltantmè tant de temps; encara que si trèys aquests millons à sa Plassa de ses Copiñes no hey haurá ningú que les vos *cotís* à cap preu.

Ara, que ja sabeu en certa manera lo molt qu'es un *milló de duros*, podreu també per comparació fervos càrrech de lo molt que será un *milló d'homos*.

Son tants, que si arreglégau tots es qu'hey ha dins Mallorca inclús es nins de mamella, encara n'haureu mesté vuyt tants més, per poderló complí; y per comprenderho milló vos afagiré que se necessitan trenta quatre ciutats còm sa de Palma per podè reuni un *milló d'homos*.

Aquesta consideració l'he féta, perque à un periòdich d'aquests dies passats he vist sumats es *millons* d'homos y es *millons* de duros qu'han llevat des vént ses guèrres hagudes dins ses nacions més *civilisades* (axí heu diu tothom) de cént anys en aquesta part; y retgira es considerá lo sauvatge qu'es encara s'homo, per *civilisat* que pa-

resca, sa ambició que reyna dins es séu cò *civilisat*, y es poch amor que té à son germá prohisme, encara que visca plè de *civilisació*.

Ascoltau bé aquesta lletania.

Ses guèrres de Napoleon costáren *tres millons* d'homos y més de *cinch mil millons* de duros.

Es principi d'aquest sigle ses nacions d'Euròpa perdéran pròp de *sèt millons* d'homos en guèrres, y gastáren més de *devuyt mil millons* de duros.

L'Inglaterra tota sola en va gastá pròp de *tres mil millons*.

La Grècia ha fús y fèt fondre à ses altres nacions, pròp de *dos mil millons*.

Sa guèrra de Crimea fe morí pròp d'un *milló d'homos*; y fé gastá més de *dos mil millons* de duros.

Sa d'Italia costá *docents xexanta mil* homos y més de *quatre cents millons* de duros.

Sa de Méjico matá *setanta mil* homos y ventá *cent millons*.

Ses derrerres guèrres d'Euròpa féran descomparexa uns *cent setanta mil* homos y pròp de *trecent millons* de duros.

Ses guèrres d'Amèrica perdéran més de *siscent mil* homos y més de *tres mil millons* de duros.

A sa de France y Alemanya moriren uns *cinch cents mil* homos y se gastáren més de *dos mil millons* de duros.

Y si ara hey afajim aquelles guèrres petites y revolucions de provincies curtes, còm ses d'Espanya y d'altres punts, y heu sumam tot; tendrem que no més dins el mon, qu'es diu *civilisat*, en sos derrés cént anys, haurán mòrt per guèrres més de *treze millons* d'homos, y gastat amb elles més de *trenta cinch mil millons* de duros.

¿Qu'hey trobau, germanets?

Ara calculau, vòltros que ja sabeu lo molt qu'es un *milló*; quant extraordinaria es aquesta cantidad de doblés, que acumula molts de *mils de millons*, y ve-yau si valdria més havè destinat aquests duros à millors de tota casta y útils à tothom, que s'en haurian pogudes fé moltes y gròsses; més que no à destruirnos uns amb sos altres.

Per altra part: ¿Quants de millons de vides rompudes à sa flòr de sa jovintud y en sa fòrsa de sa séua acció, que podrian haversè destinades à s'agricultura, industria y comèrs; ó à s'estudi de ses ciències, arts y lletres; per fé progressá s'humanitat!

¿No hauria estat milló estalviá tantes vides, repartí tots aquests doblés entre es matexos destinats à sa mòrt, y enviarlos à fé feyna à ca-séua?

Perque vejau fins à ne quin punt es faresta aquella exorbitant cantidad de doblés, vos vatx à dí que repartits tots ells entre es *treze millons* d'homos sacrificats à la guèrra los haurian tocat més de quatre milia lliures perhom.

Amb aquest capital haurian pogut viure amb tota comoditat sense passá

fam; perque no més d'interessos haurian tengut cadascun d'ells catorze sòus diaris, nèts y esporgats.

Per acabá d'una vegada, heu de sèbre que si camviat tota aquesta riquesa, gastada en fé mal, amb billets de banch de cinch duros y el s'afagi un amb s'altra de manera qu'aferrats vos fassen una péssa tota sola en forma de caminet de dos pams y mitx d'amplaria, forrat per tot de papés de Banch; aquest camí será tan llarch y tan llarch que bastará per aná à sa Lluna y *cuidado* qu'está tan enfòra qu'un homo, caminant deu hores diaries sense pèdre cap passa, ni descansá cap dia, hauria mesté pròp de vint anys per podè arribarhi.

¡Ay! Tots aquells que son causa de ses guèrres no saben es gran mal que fan à s'humanitat, ni es gran conta que Déu los demanará en l'altra vida, per aquest motiu.

No debades predica sa lley de Jesucrist que s'amor y s'humildat han d'essé sempre sa nòstra norma y que mos hem d'estimá tots còm à bons germans.

PEP D'AUBENA.

MAL D'ALTRI RIAYES SON.

¿Vèys aquella qu'es molt nina
Etxarovida y guapeta?
Dos dits demunt sa boteta
Sòl mostrá mentres camina;
Y à lo milló un peu èrra
Y *¡pata-plum!* ja 's en tèrra;....
Pròp d'ella veu Don Ramon
Que passa y amb éll s'aferrá.
¡Mal d'altri riayes son!

Don Meliton que tenia
Un caudal amb suhó fét,
Amb sa rahó perdé un plét
Que 'l dexá sense camia;
Es qui va untá sa corriòla,
Amb lo d'aquell s'agombòla
Y s'en riu d'En Meliton
Que per l'Hospital redòla.
¡Mal d'altri riayes son!

Aquell pòbre capellá
Que no se pòt manteni,
No menja carn ni beu ví
Si no aygo y bacallá;
Y sempre ralla tot sòl.
Tení cap criada vòl
Y éll va à sa plassa, per hon
Riuen sentli es beyeròl....
¡Mal d'altri riayes son!

Aquell que té hò amb la Còrt,
Que dona y que lleva empleos,
Bastaix era y des més *neos*,
Si li deys, «lladre» fá 's sort;
Y à l'Iglesia no s'arrima,
Y sòls pensa en *Doks y prima*.
¿Bé s'en riu còm veu que fon
Sa sanch de molts que no estima!
¡Mal d'altri riayes son!

Vèys un tristet menestral
Bòn cristià y hòmo de bé,
Qu' es coix, fá de taconé,
Tòrt y sense cap caxal;
Ets atlòts l' han prèts à l' uy,
Li fan avalòt y truy;
Hey ha entr' èlles qualque mosson
Que s' en riu y li fa embuys.
¡Mal d' altri riayes son!

Un desdixat tartamús,
Amb so nás xapat en dos,
De sa dòna està gelós.
Si mira, li fá s' esmús;
Si surt, sempre la segueix,
Si ella saludá, éll pateix,
Y es l' Infèrn per éll el mon;
Tothòm s' en riu, s' ho mereix.
¡Mal d' altri riayes son!

Don Simon y sa señora
Se pasetjan à brasset,
Y vá amb ells un jovenet
Qu' ella moltíssim aïora;
Tota Mallorca ha ensumat
Qu' entr' ells hey ha cèrt bugat,
Però no heu sab *Don Simon*
Que veu riure embabayat.
¡Mal d' altri riayes son!

Un es lladre, jugadó,
Pervertit, no creu en Déu,
Tot quant vèu, li pareix séu,
Y d' acèrt vòl tení dó;
Seduheix creguentès béll
Atlòtes de poch cervéll
Y el Dimòni dins es forn
De l' Infèrn s' en riu bé d' éll.
¡Mal d' altri riayes son!

Si à n' aquestes males glòses
Hey teniu moltet que dí,
Vos diré que som fadrí,
Y no enténch moltes de còses;
Que si d' elles vos ne rèys
Desitx es vòstros conseys
Y que sa rahó vos don;
Però recordau que deys:
¡Mal d' altri riayes son!

UN FERIT D' ALA.

XEREMIADES.

Don Elviro Sans, President de *La Tertulia* tengué s' atenció de convidar-nos à n' es Concèrt que celebrá dita societat el dia 15. Varem assistirhi y quedàrem agradablement sorpresos des bòn rato qu' hey passàrem. Tots es qui hey prengueran part sa lluhiren, però sobre tot, un jovenet que no mos saberen dí qu' havia nòm, que tocá molt bé una fantasia d' En Monasterio. L' hey féran repetí y animat per ses mansbelletes la torná tocá tant bé y tant bé, que mos dexá admirats.

Donam s' enhorabòna y les gracies à tan escuhida Societat.

* *

Es penó qu' ets alumnos de s' Insti-

tut y Col·lègis agregats envian à ses fèstes de Madrid dedicat à *Calderon de la Barca* es preciós y molt ben brodat. S' escut de Mallorca está molt ben fèt y sa part d' escultura es de gust y ben tayada.

Los desitjam lluhiment y donam s' enhorabòna.

* *

Hem vist una exposició que s' *Institut des Foment des Trabey Nacional* ha féta à n' es President des Consey de Ministres sobre varies questions econòmiques, y sentim que ses curtes columnes des nòstro periòdich no mos bastan per traduhirla tota per lo ben escrita que está y ses veritats de casta gròssa que conté.

¡Déu fassa que sia escoltada perque de nó sa nòstra provincia, còm una de ses ferides, se temeria d' ets resultats funests que duria per totes aquelles poblacions que viuen de s' agricultura, industria y trabey!

Axò es es nòstro convenciment acorde en un tot amb so des qui han féta s' exposició.

* *

Si es veynats des carré de s' Aygo ó d' aquell altra carré que li pòren dí *des puntals* senten un gran renòu de nit ó de dia que no s' retgiran. Será qu' una paret d' una casa d' allá pròp haurá cayguda. Mentres tant que procuran passarnè d' alluñ y qu' es serenos no hey cantan pròp, no fós còsa qu' amb so cantá los caygués demunt.

* *

Diumenge decapvespre, tots es qui s' pasetjavan p' es Born pogueran presenciá sa manera còm castigava un cabo à un soldat qu' estava de guardia à s' Estanch des Tabach.

Es comportament d' aquest cabo será tan militar, tan legal, y tan arreglat à s' Ordenansa còm vulgan; però à n' es sitgle en qu' estam es de molt mal efecta devòra un passetx frequentat. Tothom sab qu' es qui comet un delictè l' ha de pagá; però prendre sa justicia per ses séues mans y aplicarla descarregantsè sa bilis d' una manera indeguda, no creym qu' estiga escrit à cap article de s' Ordenansa.

* *

¿No mos dirán algunes señores *mèstres* de dins Ciutat perque compòrtan, quant ses séues dexebles de costura s' en van à fé es Pancaritat dins carrils, que fàssan tanta alulèya y bordell per dins es carrés de Ciutat? Axò qu' heu fàssan à fóra pòrta está molt bé però per mitx de Cort y per tots es carrés més públichs es enseñarles à essè rahones, lo qual sáben ja massa per naturalesa totes ses dònnes. Mos han dit, però nòltros no heu creym, que ses señores

Mèstres féyan tant de crits còm ses nines, en una de ses varies espedicions qu' ha presenciades derrerament es públich.

Seria de desitjá qu' al temps que les enseñan à lletgi, cosí y brodá los enseñassen també à tení caràcte y à sèbre guardá aquella atenció y compostura que reclama es públich d' una població d' importancia còm es Palma.

* *

Fins fa poch temps sa còsta d' En Berga es estada un carré per hont ne passava pòca gènt ferm; no més qu' aquells que posavan messions sobre si s' acabarian ó no una ensaymada de tres cèntims es temps de pujarla; ara, però, qu' han ubèrt à s' enfront d' ella un carré nou qu' es es que vòlta es Banch y qu' es dressera per aná à Plassa, sa gent que transita per aquella còsta es molta més que no era. Deym axò perqu' es séus escalons están tan desgavellats qu' es mesté posarsè sa vista à sa punta d' es pèu per no caure ó llenegá; y bò seria que s' Ajuntament la se mirás amb uys de misericòrdia y la compongués. Esperam que qualque Retgidó d' òbres se prenga sa molestia de pasarnè y veurá que tenim rahó.

EPIGRAMAS.

(À una dona molt alta qu' es casá amb un homo molt petit.)

S' enhorabòna te dam
De qu' hajes prèts ja marit,
Però l' has prèts tan petit.....
¡Qu' es sa jugueta del Ram!
Y quant surts y éll t' acompanya
Llavò es més jugueta, sí.
Me pareix un pedrolí
Es costat d' una muntaña.

—A cèntim. ¿Qui 'n vòl? Ja s' sap.
Cridava un amb un pané,
Y una dòna li digué:
—¿Perqu' es bò? P' es mal de cap.
—Un cèntim me 'n heu de dá;
Dech un duro ja fa 'estóna,
Y un bòn mal de cap me dona,
¿Pensáu que 'l me curará?

—¿Y còm li va n' es téu fuy?
No se si 'l conexaria.....
—Ell pòt més que no poria,
Li va molt bé fins aquí;
Sa ploma li trèu bastant...
—Que vòl dí, ¿va d' oficines?
—¡Ca! s' es fèt comerciant
De pollastres y gallines.

SEN GURRIÓ.

—¿Que duys germá? (preguntava
Un estudiant ciutadà
Que no es pogué examina
Y à València s' embarcava)
Y aquell pagès contestá
Segú que no returava:
—Carabasses à embarcá.

BISCU LIS OCULIS.

COVERBOS.

—Miquèl, ¿d'ahont vé aquell ditxo: *estirà per tots ó per ningú?*

—Jò t'ho diré.

Hey havia una senhora molt rica que tenia dos nabots amb sa séua companyia. Y, no rès, se morí.

—¿Ara si qu'hey estam ben posats, (digué un d'ells quant la va veure allargada.) ¿Sa tia s'es mòrta sense-fé testament y s'hazienda no será nòstra!

—¿D'axò estás enfadat? (digué s'altra.) Vés à cercá es Notari.

—¿Y que l'hem d'empaltá?

—Perque sa tia fassa testament.

—¿Y si s'mòrta!

—Ves, creu, y dexem fé à mí.

Amb axò ferma una còrda p'es còll de sa difunta, l'amaga per devall es tapament, se pòsa à n'es pèus des llit amb sa còrda en sa má y ja tenim es Notari que s'entrega tot depressa.

—¿Qu'hey ha de nou? (digué es Notari.)

—Señó, (respongué es nabot.) L'hem enviat à demaná perque sa tia ha tengut un insulto y vòl fé testament.

—¿Y qué no es mòrta, ja? (digué es Notari, qu'encara no havia vista sa còrda.)

—No, señó. Heu parex, però no 'u es. Quant vòl dí que sí, fa capada; quant vòl dí que no, está quieta. Li pregunt.

—Señora, ¿Que vòl dispondre?

Es nabot péga tirada à sa còrda y es cap se mogué.

—Heu veu. Te tot es conexament. Que li deman si mos fa hereus.

—¿Qué vòl fé hereus es séus nabots?

Una altra estirada de còrda casi li fé alsá es cap.

—¿No l'hey deya jò! ¿Mirsè de quina manera fá señes!

—Bòno. ¿Y en es Notari, per bòn amor y correspondència, que no li déxa deu mil duros?

Es cap no se mogué aquesta vegada.

—Lo que jò li deya. En no volé una còsa no se mòu.

—¿Qu'heu ha entès? ¿En es Notari li déxa deu mil duros, eh?

Es nabot trobava qu'era massa y no estirava.

—No importa que la molest més, ha dit que no.

—Meèm. L'hey tornarem demaná, (respongué es Notari.)

—Señora, sempre m'en déxa vuyt mil.

Ni per aquestes. ¿Còm no estirava sa còrda!

—Señores, axò no vá, (digué es Notari.) *O estirà per tots ó per ningú.*

Y ja ha près es capell y cap à ca-séua.

* * *

Venguéran à passá una temporada à Mallorca tres francesos, qu'eran molt

aficionats à sa cassa; partiran un dia ben dematí, escopeta à n'es còll, amb intenció de matá quatre animals; no es féran molt lluny, perque segons diuen, es francesos no son molt forts de cama, sinó que s'aturáren dins el Terme; entráren dins un camp de blat, seguint algunes sol-leres; per sòrt l'amo los va guipá, y amb una veu esgargamellada, los cridava:

—¿Bòn re-de-capso! ¿que no surtiu d'aquí!

Però còm es francesos no l'entendien féyan es sèu cap envant; l'amo ja més furiós los amenassava amb una pedra si no sortian y un des francesos veent tantes exclamacions, li respongué:

—*Je ne compren pa.*

Y es pagès més cremat qu'antes, però es matex temps amb tò llastimós, va dí:

—¿Pel-la-veracreu! ¿y perque no compran pa ja m'han d'espeñá es blat?

* * *

Un pollensí y un sollerich s'encontráren à n'es terme de Lluch, y es sollerich escomaté es pollensí d'aquesta manera:

—L'amo, ¿y à Pollènsa k'enkara tenu ets òrges de canó de lleu?

—Nó; ja no los tenim.

—¿Y de quant ensá?

—D'ensá qu'es gats de Sólle venguéran y los se menjáren.

* * *

Axò eran dos que duyan plét y per vinantesa s'en anáren un després s'altra à n'es matex missè.

—Si m'fa goñá, (li digué un,) li duré un porch grás.

—Bé, ydò, (va respondre es missè,) vos goñareu.

—Si m'fa goñá à jò, (digué s'altra,) li duré una jácera, que li caurá prou bé ara que fa òbra.

Y era vè perque llavò es missè féya una casa nòva.

Passáren un parey d'añs y es d'es porch va pèrdre.

—¿No m'prometé, vostè, que jò goñaria? (exclamá aquell més de mitx enfadat.)

—Fiet, ¿que vòls que 't fassa? (respongué es missè;) sa jácera ha mòrt es porch.

* * *

Un estudiant de Geometría, sollerich per més señes, (no poria essè altra,) estava escoltant un dia es Catedràtich qu'esplicava sobre s'espay y vengué à dí entre altres còses qu'antes del mon no hey havia espay y que per consiguié no hey poria existí ningú.

Aquí s'atlòt va pensá un instant y es cap d'un rato, preguntá tot rebent:

—¿Antes k'el mon no existia ningú? ¿y Adam?

Vat'aquí un atlòt qu'amb el témps arribará à fé retxa.

PERRAS-FEYES.

SOLUCIONS Á LO DES NÚMERO PASSAT.

GEROGLIFICH.—*Déu es sabiduria infinita.*

SEMBLANSES.—1. *En que fa còltes.*

2. *En que fa fum.*

3. *En que té barretes.*

4. *En que té seym.*

TRIÁNGUL....—*Cansat-Cansa-Cans-Can-Ca-C.*

PROBLEMA....—*12 y 1.*

CAVILACIÓ....—*Cadenas.*

FUGA.....—*Qui futx de Déu corre debades.*

ENDEVINAYA....—*Un serment de sèp.*

LES HAN ENDEVINADES:

Cinch:—*Un Llagost sense botadós.*

GEROGLIFICH.

.....
 Ni IRI

P.

SEMBLANSES.

1. ¿En que s'assembla un fil à n'es Mòll?
2. ¿Y una bèya à un ferré?
3. ¿Y es Cabillo à s'Ajuntament?
4. ¿Y un sabaté à un forn?

RAMIONS.

TRIANGUL DE PARAULES.

Ompli aquests pichs amb lletres que llegides diagonalmènt y de través, digan: sa 1.ª retxa, un animal; sa 2.ª, una paraula valenciana que usan molt es texidós prenguent mides; sa 3.ª, una mida antiga; sa 4.ª, una paraula castellana; sa 5.ª, un animal, y sa 6.ª, una lletra.

J. S.

CAVILACIÓ.

RAOLA

Col·locá aquestes lletres de mòdo que digan es nòm d'un pòble de Mallorca.

S.

PREGUNTES.

1. ¿Qui es aquell que balla sense tocá en tèrra?
2. ¿Qu'es allò que corra sense tení cames?
3. ¿Qu'es lo qu'hey ha es mitx de Paris?

BIEL DES MOLÍ.

FUGA DE CONSONANTS.

E. .A...E .A.A .E. .E.I.O

RAMIONS.

ENDEVINAYA.

Un camp en el mon hey líá
 Que no té rès ni rebassa,
 Son fruyt trèuen dins sa Plassa
 Y tothòm l'ha de tastá;
 Y no s'en pòt escapá
 Cap cristiá per bé que fassa.

JAUME DES CASTELL.

(*Ses solucions dissapte qui vé si som eius.*)